

جدیت در روایت حماسه

درباره جواد عزتی بازیگری که در سینمای دفاع مقدس هم مثل ژانر کمدی موفق است

احسان رحیمزاده

پرداختن به کارنامه بازیگری «جواد عزتی» در ویژه‌نامه‌ای که مربوط به سینمای دفاع مقدس است، در نگاه اول شاید عجیب به نظر برسد. همین ابتدا باید به این نکته اشاره کنیم که او در سه فیلم موفق «شیار ۱۴۳»، «تنگه ابوقریب» و «ماجرای نیمروز ۲ رد خون» حضور داشته است. فیلم‌های این بازیگر را اگر در دو کفه ترازو قرار دهیم مسلماً کفه طنز و کمدی اش سنگین تر است. با دیدن او یاد فیلم‌های شاد و سرخوشانه‌ای می‌افتیم که مأموریتشان خنداندن مخاطب بوده است. او جزو معدود بازیگرانی است که هم در فیلم‌های کمدی و هم در درام‌های جدی خوب ظاهر شده است. مثل بازیکن فوتبالی که می‌تواند با هر دو پای چپ و راست محکم و استادانه به توپ ضربه بزند. از این نظر می‌توان عزتی را در کنار «پرویز پرستویی» قرار داد. پرستویی هم، گاه در «مارمولک» و «لیلی با من است» و «مرد عوضی» مخاطب را خندانده و گاه با «ژانس شیشه‌ای» و «به نام پدر» احساسات و عواطف تماشاگر را نشانه گرفته است. جواد عزتی را در فیلم‌های «شنا پروانه»، «لاتاری»، «خورشید»، «جان دار» و... می‌بینیم یادمان می‌رود که او همان بازیگر شوخ و شنگ فیلم‌های «هزارپا»، «کسبدان» و «آینه بغل» است. اولین کارگردانی که عزتی را برای یک فیلم دفاع مقدسی انتخاب کرد، «ترگس آبیار» بود. این بازیگر در فیلم «شیار ۱۴۳» ساخته ترگس آبیار نقش کوتاه اما تاثیرگذاری داشت. بیشتر سکانس‌های عزتی در این فیلم تک‌نفره بود و او با بازیگران اصلی مثل مه‌رمان احمدی، مریلا زارعی و گلاره عباسی بده و بستان نداشت.

● «شیار ۱۴۳» و ورود عزتی به سینمای دفاع مقدس

«شیار ۱۴۳» به یکی از بهترین‌های ژانر دفاع مقدس بدل شد و در جشنواره‌های داخلی و خارجی جوایز بسیاری را تصاحب کرد. شاهرخ سر بازی بود که وظیفه یافتن پیکرهای پاک شهدای مفقودالثر را به عهده داشت. در یک سوم پایانی فیلم گره قصه به دست «شاهرخ» باز شد. او با خوابی که دید مرهمی می‌برد بی‌قرار «لفت» (با بازی مریلا زارعی) گذاشت و او را از سردر گمی نجات داد. شهدی که لفت در جست‌وجویش بود به خواب «شاهرخ» آمد و رازی را با او در میان گذاشت.

بازی موفق «عزتی» در نقش یک رزمنده مقدمه‌ای برای حضور بعدی او در یک فیلم دفاع مقدسی شد. «تنگه ابوقریب» فیلم غافل‌گیرکننده «پهرام توکلی» دو قهرمان مبارز داشت که نقش یکی از

آن‌ها را «جواد عزتی» بازی می‌کرد. دوربین توکلی بر روی مجید (جواد عزتی) و حسن (امیر جدیدی)، دوربینی متمرکز شده بود که در عملیاتی مهم دشمن یعنی را شکست دادند. در این فیلم هم با چهره جدی و غیرمنتظ جواد عزتی در مقام بازیگر روبه‌رو هستیم. او

جواد عزتی در فیلم سینمایی «تنگه ابوقریب»

جواد عزتی در فیلم سینمایی «ماجرای نیمروز ۲ (ردخون)»

در خط مقدم و پشت صحنه جنگ نه می‌خندد و نه می‌خنداند. شجاعانه و ربه‌روی دشمن می‌ایستد و ترس را شرمند می‌کند. مجید در هنگام مبارزه توانمند هم برای انتقام از دشمن یعنی انگیزه دارد و هم برای محافظت از جان هم‌زمانش. به همین دلیل است که وظیفه دشوار مداوا یا حمل مجروحان را به عهده می‌گیرد.

هنگامی که مجید رزمندگانی با دست و پای قطع شده را می‌بیند، تصویری تلخ، خشن و البته واقعی از جنگ پیش روی مخاطب قرار می‌گیرد. مجید نسبت به دیگر رزمندگان احساسی پدرا نه دارد که این حس در تقابل با نوجوان

تفاوت جواد عزتی با دیگر بازیگران در این است که او در فیلم‌های جنگی تبدیل به یک آدم دیگر می‌شود. دیگر خبری از مزه‌پرانی‌های همیشگی‌اش نیست

رزمنده (علی با بازی مهدی قربانی) بیشتر به چشم می‌آید. اصلی‌ترین دیالوگ فیلم‌نامه که بیانگر دیدگاه کارگردان است از زبان مجید گفته می‌شود: «جنگ برنده ندارد. توی جنگ فقط اونایی برنده‌ان که اسلحه می‌فروشند.» مجید دیالوگ دیگری هم دارد که روحیه دلیر و شهادت‌طلبانه او را نشان می‌دهد: «بعنی‌ها ممکنه از مرز رد شدن ولی از روی جنازه ما بایردن شن.» فیلم با کسب پنج سیم‌ع از جشنواره فیلم فجر دست پر بیرون آمد. جواد عزتی با وجود بازی درخشانی که ارائه داد حتی در فهرست نامزدها هم قرار نگرفت. نکته عجیب و غریب در کارنامه‌اش این است که او تا به حال ۱۳ بار نامزد دریافت جایزه از جشنواره‌های مختلف شده؛ ولی هیچ بار به عنوان بهترین بازیگر انتخاب نشده است. سال گذشته او پرکارترین بازیگر جشنواره فیلم فجر بود. داوران اگر می‌خواستند عدالت را رعایت کنند؛ باید حداقل برای یکی از فیلم‌های جواد عزتی (مثلاً شنای پروانه) او را نامزد می‌کردند. اما این اتفاق نیفتاد.

● حضور متفاوت عزتی در سینمای دفاع مقدس با «ماجرای نیمروز: رد خون»

سال بعد جواد عزتی در فیلم «ماجرای نیمروز: رد خون» ساخته محمدحسین مهدویان بازی کرد که یک فیلم در ژانر دفاع مقدس بود و به عملیات «مرصاد» می‌پرداخت. عزتی در نقش صادق، رئیس یک تیم اطلاعاتی جلوی دوربین رفت. تیمی که قرار است به بغداد برود و عملیات «فروغ جاویدان» مرتبط با منافقین را خنثی کند. دو نفر از اعضای تیم به دلیل ملاحظات عاطفی مأموریت خودشان را کامل اجرایی نمی‌کنند. صادق امارت‌نویسی جدی و مبصم است و هیچ‌گونه کم‌کاری را نمی‌پذیرد. شباهت گریم صادق با «سعید امامی» در زمان اکران فیلم بسیار خبرساز شد. موضوعی که عزتی و کارگردان آن را رد کردند. تیروهای اطلاعاتی و امنیتی در دوران دفاع مقدس نقش زیادی در تعیین استراتژی رزمندگان ایران و شکست دشمن یعنی داشتند. در سینمای ایران به وجه معمولی دفاع مقدس و عملکرد این مأموران آن گونه که باید و شاید پرداخته نشده است. مهدویان و جواد عزتی در این فیلم خواسته‌اند ادای دینی به این جان‌رکشان کرده باشند.

در بین بازیگران کمدی سینمای ایران فردی را سراغ نداریم که هم در درام‌های ژانر دفاع مقدس و هم در فیلم‌های کمدی موفق ظاهر شده باشد. افرادی مثل پرویز پرستویی، محمدرضا شریفی‌نیا، امین حیایی، اکبر عبدی و... گاه به فیلم‌های جنگی سرک کشیده‌اند. اما نکته مهم این است که آن‌ها در فیلم‌های جنگی هم نقش‌هایی با مزه و شوخ و شنگ را خلق کرده‌اند. برای پی بردن به این نکته یک بار دیگر بازی پرویز پرستویی در «فیلم لیلی با من است» و نقش آفرینی اکبر عبدی در فیلم «خراجی‌ها» را مرور کنید. تفاوت جواد عزتی با دیگر بازیگران در این است که او در فیلم‌های جنگی تبدیل به یک آدم دیگر می‌شود. دیگر خبری از مزه‌پرانی‌های همیشگی‌اش نیست. در سه فیلم نامبرده شده با یک شخصیت جدی، شجاع و اندکی خشن طرفیم که با هیچ‌کسی و هیچ چیزی شوخی ندارد.

جواد عزتی در فیلم سینمایی «شیار ۱۴۳»

هنرمند جاویدالثر

درباره کاظم اخوان، رزمنده عکاس که سال ۱۳۶۱ روده شد

رضا زوزنی

رزمنده عکاس سال ۱۳۳۸، در سالروز ولادت امام کاظم (ع) چشم به جهان گشود. به همین میمنت پدرش که در بارگاه رضوی خادمی می‌کرد، نام مبارک کاظم را بر او نهاد. کاظم تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در مشهد گذراند و دو دیپلم علوم طبیعی و ریاضی گرفت. گاهی در کنار پدرش به زائران رضوی خدمت می‌کرد. این افتخار خانواده آن‌ها بود که نسل در نسل به خدمت امام هشتم (ع) مشغول بودند. او همانند بسیاری از هم‌دوره‌هایش در صفوف مبارزات انقلابیون حضور داشت. همین شور و اشتیاق با او همراه بود تا اینکه با آغاز جنگ تحمیلی به اهواز شتافت. او در ستاد جنگ‌های منظم عضو شد و مقطعی را در کنار شهید مصطفی چمران به دفاع از میهن پرداخت. شمار عملیات‌هایی که او در کنار شهید چمران بوده به عدد ۷۰ می‌رسد. در همه این عملیات‌ها علاوه بر سلاح، دوربین عکاسی و فیلم‌برداری در دست داشت. تکاپوی او در جهاد چمران را متوجه او ساخته بود. به همین سبب هم‌زمانش اخوان را «رزمنده عکاس» خطاب می‌کنند. در واقع دوران دفاع مقدس بود که از این رزمنده چابک، عکاسی هنرمند پروراند و اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان

چشمواره از تصاویر به ثبت رسیده توسط کاظم اخوان